

péntek, március 20, 2020

Balaton Budapest Debrecen Eger Európa Győr Kecskemét Miskolc Nyíregyháza Pécs Szeged Szoboszló Szolnok

SzN Szegedi Nap

Magyarországon kizárólag az SZTE-n képeznek néptánckutatókat

Egyetem Március 17, 2020 Szóljon Hozzá

Nem áll távol a tánc világa Apjok Vivientől, aki az SZTE BTK Néprajzi és Kulturális Antropológiai Tanszéken futó Choreomundus nemzetközi tánckutató mesterképzési program koordinátora, kulturális antropológiával foglalkozik, és maga is gyakorló néptáncos. Miért kell és érdemes kutatni a táncot a 21. században? Mi is az a táncjelírás, és hogyan képezhető híd a tudomány és a táncművészet között? Többek között ezekről is kérdeztük a program koordinátorát. A Choreomundus egy olyan nemzetközi mesterképzés, amelyet négy európai egyetem – a magyar SZTE, a francia University of Clermont Auvergne, a norvég NTNU és az angol University of Roehampton – konzorciumi együttműködésben működtet 2012 óta. Az Erasmus+ Joint Programban megvalósuló képzésben a diákok egyszerre négy egyetem hallgatói, négy intézmény közös diplomáját kapják meg a második tanév végén. Évente egyszerre 20-25 hallgatót vesznek fel a világ minden tájáról, akik az első tanévet csoportbontásban végzik: míg az egyik csoport Norvégiában, a másik a Szegedi Tudományegyetemen tölti a tanévet. A második szemesztert egy nyári terepmunka követi, aztán a csoport egyesül a franciaországi Clermont-Ferrandban a harmadik félévben, majd Londonban fejezik be tanulmányaikat.

– A táncot, mint gyakorlatot, tudást, és kulturális örökséget vizsgálják ezen a mesterképzésen. Országonként eltérő, hogy hogyan hívják a nálunk „népi”-nek nevezett táncokat (van, ahol tradicionális, másutt klasszikus), hogy azok milyen mértékben rendelkeznek társadalmi aspektussal – kezdte Apjok Vivien, a Choreomundus magyarországi koordinátora. – Magyarországon a tánc ház módszer például kulturális örökség, de nagyon sok

országban nincs olyan mértékű társadalmi mozgalom a néptáncok, vagy tradicionális táncok mögött, mint hazánkban.

0-24 Lomtalanítás

Hívjon minket bizalommal

Mindent mindenhol és bármikor és bárhol. Ingyenes helyszíni szemle

royalflash.hu

NYIT

Sokan kifejezetten azért jelentkeznek erre a képzésre, hogy megfigyeljék, hogyan mutatható be, vagy terjeszthető el egy-egy tánc a szélesebb társadalomban, vagy hogyan válhat kulturális örökséggé. A programban a diákok azt is megtanulják, hogyan képezhető híd a tudomány és a táncművészet, a gyakorlati tánc között.

– Miért kell táncot kutatni? – teszik fel sokszor a kérdést. – A néptáncutató (etnokoreológia) a táncot és a kapcsolódó jelenségeket tudományos igénnyel vizsgálja. Hazánkban például a bálók és a lakodalmak a társadalmi érintkezés nagyon fontos helyszínei, így például történeti perspektívában meg lehet vizsgálni, hogyan változott a lakodalmi tánc, mi lehet ennek a tanulsága? Hajlamosak vagyunk azt gondolni, hogy minden jelenség vagy termék, ami „hagyományos”, „autentikus”, az az időn felül áll, nem hatnak rá a társadalmi változások, holott történeti fejlődés eredményei – érvelt a táncutató fontossága mellett a BTK munkatársa.

– Egy táncutató nemcsak azt vizsgálja, hogy a színpadon vagy az archív felvételen mi történik.

Természetesen van formai, strukturális elemzés is, ahol azt nézik, hogy a lépések hogyan követik egymást, hogy a motívumok hogyan épülnek fel. De van funkcionális értelmezés is, amely azt vizsgálja, hogy a társadalmi interakciókban milyen szerepe van a táncnak. Hazánkban a tánc a társadalmi létezés és a kulturális kapcsolatok összetevője, van közösségi jellege, és noha formai tekintetben nyilvánvalóan nagyon sok mindenben eltérhetnek a magyar táncok, például az afrikaiaktól, beszélhetünk közös vonásokról is: ilyen például a beavatási rítusokban, az életrészek váltásaiban betöltött szerepük. Ez egy rendkívül összetett rendszer, ami sokféleképpen, és az egyes helyeken nagyon eltérően kapcsolódik a társadalmi háttérhez. Ezek a hasonlóságok és különbségek mind szolgálhatnak tanulságokkal – vázolta fel Apjok Vivien.

A program koordinátorától megtudtuk, hogy Magyarországon a néptáncutató sajátos történetiséggel rendelkezik. Kodály és Bartók népzene gyűjtései, később Martin György táncutatói fektették le a tudományos alapokat, a táncmozgalom pedig egy olyan társadalmi hátteret ad, ami miatt Magyarországon különleges tudást, módszert, szemléletet lehet hozzáadni a képzéshez.

– Az egyik legkülönlegesebb dolog, amit tanítunk a Choreomundus hallgatóknak, a táncjelírás, egészen pontosan a Lábán kinetográfia rendszere, amely tulajdonképpen egy kotta, amivel a táncmozdulatokat lehet

lejegyezni. Ez egy olyan sajátos dolog, amiben a négy partnerintézmény közül mi járunk az élen. Egyrészt a szisztéma megalkotója, a magyar származású Lábán Rudolf oldotta meg először a tánclejegyzések legmarkánsabb problémáját, a mozdulatok idő- és térbeli vonásainak egységben való megjelenítését. Másrészt a ma Magyarországon tevékenykedő táncjelíró szakemberek, például Dr. Fügedi János, jelentős nemzetközi reputációval rendelkeznek. A Lábán kinetográfiát szinte mindenféle mozgás lejegyzésére lehet használni, akár egy harcművészeti mozdulatsort is le lehet vele írni, ezt a rendszert tartják a legkomplexebbnek a táncírások között – avatott be a részletekbe a szakember.

A táncnak a fiziológiai és pszichológiai oldalát is lehet vizsgálni, vagyis, hogy hogyan hat a testünkre, milyen érzelmeket élhetünk át általa. Egyre többen beszélnek a flow-élményről, amikor az ember teljesen elmerül abban, amit éppen csinál, amitől örömmel töltődik fel, és abban teljesen feloldódik, felszabadul. Sokszor ilyen élményt vált ki a tánc is, ezzel a szakemberek erdélyi tánc kutatásaik során is találkoztak már, de az indiai táncokban megfigyelhetjük a meditatív vonást, vagy bizonyos esetekben akár a transzállapotot is. A tánc átadás-átvételének folyamata is vizsgálati terület, mely azzal foglalkozik, hogy a generációk hogyan veszik át, vagy vették át egymástól a táncokat. A hallgatók a krediteket nem a klasszikus vizsgák, hanem projektek teljesítésével szerzik meg. Ezen kívül igyekeznek minél jobban bekapcsolódni Szeged kulturális életébe, például úgy, hogy táncelőadásokban vesznek részt, tanítanak. Ez volt a célja a Dance with the World nemzetközi táncestnek is, ahol a hallgatók bemutathatták és átadhatták saját táncaikat az érdeklődő szegedieknek és környékbelieknek, illetve közösen hoztak létre és adtak elő fúziós produkciókat.

– Az egyes partnerintézmények különböző módokon értelmezik és vizsgálják a táncot, melynek tudománytörténeti háttere van. Nálunk a néprajznak van tánc kutatási irányvonala, ezért kapcsolódik az SZTE BTK Néprajzi és Kulturális Antropológiai Tanszékhez a képzés. Dr. Varga Sándor, a program magyarországi vezető oktatója, tánc kutató a Zenetudományi Intézetben, a tanszéken adjunktus és a tánc kutató képzés felelőse magyar és angol nyelven is. Az SZTE-n tehát néprajzi irányból foglalkoznak a tánc kutatással, de a partnerintézményeknél van, aki tánc filozófiai, van, aki antropológiai szemlélettel közelíti meg ezt a témát – fejezte be Apjok Vivien.

SZTE

[Ajánlom](#) [Regisztrálg](#), hogy megnézd, mit ajánlanak ismerőseid.

◀ Átadták a Szegedé...

Gyógyító Angyalok a...

KAPCSOLÓDÓ TARTALMAK
